

ADLER OLSEN

Jussi

CHLORID SODNÝ

KRIMIROMÁNHOŠT

devátý případ
CARLA MØRCKA
Z ODDĚLENÍ Q

Jussi ADLER
OLSEN

**CHLORID
SODNÝ**

Přeložila Kristina Václavů

Brno 2022

Natrium Chlorid © Jussi Adler-Olsen
and JP/Politikens Hus A/S 2021 in agreement
with Politiken Literary Agency
Coverdesign by Wildes Blut, Atelier
für Gestaltung Stephanie Weischer / dtv
Cover pictures by Dave Wall / Arcangel Images
Limited, voylodyon / Shutterstock.com,
ensup © 123RF.com and
ID 3779841 © Jon Helgason / Dreamstime.com
Translation © Kristina Václavů, 2022
Czech edition © Host – vydavatelství, s. r. o.,
2022 (elektronické vydání)
ISBN 978-80-275-1253-9 (PDF)
ISBN 978-80-275-1254-6 (ePUB)
ISBN 978-80-275-1255-3 (MobiPocket)

Věnováno Ellie, naší krásné a chytré vnučce

Od volání na tísňovou linku neuběhlo ani pět minut, když sanitka zabočila na trávník ke zmatku, který se lidem neszmatatelně vryl do paměti.

Kolem dýmajícího kráteru leželo šest bezvládných těl a pronikavý zápach spáleného masa se mísil s pachem ozonu, jenž zůstal po úderu blesku viset ve vzduchu.

„Ustupte, vraťte se,“ zavolal jeden ze záchranářů na houf studentů, kteří vyběhli z univerzity na opačné straně ulice a při pohledu, jenž se jim naskytl, zůstali stát jako přimrazení.

Kolega záchranář ho zatahal za rukáv. „Tady nic nezmůžeme, Martine, ale koukni tamhle!“

Ukázal na postaršího muže, který pomalu klesl na kolena do rozmoklé trávy.

„Proč zrovna stáli u sebe a proč blesk neuhodil do stromu?“ vzlykal muž, když se k němu přiblížili. Přestože lilo jako z konve a kabát se mu lepil na tělo jako kus mokrého hadru, nevnímal nic jiného než událost, ke které právě došlo.

Martin se ohlédl k univerzitním budovám, kde houkají cí sirény a blikající modrá světla ohlašovaly příjezd několika sanitek a hlídkových vozů.

„Dáme mu něco na uklidnění, než se z toho vyklube infarkt,“ řekl jeho parťák.

Martin přikývl a přimhouřil oči. V lijáku vytušil dvě ženské postavy, které si přidřeply u zvětšující se kaluže nedaleko živého plotu.

„Pojďte sem, honem!“ zavolaly na něj. Martin si k sobě přitáhl záchranářskou tašku a rozběhl se k nim.

„Myslím, že dýchá,“ hlesla jedna z nich a přidržela hlavu pod krkem sedmé oběti.

Kromě značně zčernalého oblečení se mladá žena v bezvědomí nezdála být na první pohled tak strašlivě popálená jako zbývající zasažení.

„Nejspíš ji sem odhodil ten úder blesku,“ řekla žena třešoucím se hlasem. „Zachráníte ji?“

Když Martin táhl drobné tělo od stále se prohlubující louže, uslyšel za sebou volání. Kolegové, kteří k němu přiběhli, konstatovali, že nic nezmůžou. Blesk zabil všech šest studentů, kteří stáli v dešti těsně vedle sebe.

Martin ženu uložil na bok do stabilizované polohy a změřil jí pulz, byl pomalý a slabý, ale zdál se pravidelný. V okamžiku, kdy vstal a zamával na kolegy, aby za ním přišli s nosítky, se žena zachvěla. Hrudník se jí vzvedl několikrát krátkými, hlubokými nádechy a najednou se prudce nadzvedla na loktech a rozhlédla se kolem sebe.

„Kde to jsem?“ zeptala se, oči podlité krví.

„Jste ve Fælledparku v Kodani,“ odpověděl Martin. „Uhodil do vás blesk.“

„Blesk?“

Přikývl.

„A ostatní?“ Podívala se směrem k vypjaté scéně.

„Vy jste je znala?“ zeptal se.

Přikývla. „Ano, byli jsme tu spolu. Jsou mrtví?“

Martin zaváhal, ale pak přitakal.

„Všichni?“

Opět přisvědčil a podíval se jí do obličeje. Čekal, že bude v šoku a smutná, potměšilý výraz však prozrazoval něco jiného.

„To je dobře,“ řekla naprosto klidně. A i přes viditelné bolesti se jí po tváři rozlil ďábelský úsměv.

„Víte co?“ zeptala se a nečekala na odpověď. „Když přežiju tohle, s boží pomocí přežiju všechno.“

1) Úterý 26/1 1988 • Maja

Deset dní po Novém roce sevřel zemi nečekaně silný mráz. Foukal ledový vítr a teploty se držely nezvykle nízko pod nulou. Když Maja viděla, jak se ledové zrcadlo rozlézá po dvoře vnitrobloku, zhluboka vzdychla. Už třetí rok po sobě bude muset nechat přezout zimní pneumatiky, ale protože výměna tentokrát vyjde na dobu hned po Vánocích, ani náhodou si nebude moct dovolit požádat o ni svého mechanika. Naštěstí v místních novinách narazila na nápadnou reklamu jedné autodílny, která prý poskytuje rychlý a superlevný servis, a jelikož autodílna navíc sídlila blízko synovy mateřské školy v Sydhavnu, rozhodla se pro ni.

Takhle většinou vypadá život matky samoživitelky. Počítá každou korunu.

Mužný majitel a vedoucí dílny v autoservisu Oveho Wildera, kde byla současně i lakovna, budil důvěru a vyvolával v Maje dojem, že se nejspíš narodil s rukama zanořenýma hluboko v motoru, takže si s úlevou vydechla. To půjde.

„Zkontrolujeme, jestli je všechno v pořádku,“ řekl a kývl na několik mechaniků, kteří vykoukli zpod auta zvednutého na heveru.

„Pár hodin nám to zabere. Máme dost práce, jak vidíte.“

Už za tři čtvrtě hodiny jí někdo volal do práce.

Když uslyšela hlas vedoucího dílny, zaradovala se. Že by už byli hotoví? Ale nadšení ji brzy přešlo.

„Bojím se, že to dneska nestihneme,“ řekl. „Všimli jsme si, že máte sjeté zadní pneumatiky, takže nás napadlo, jestli není něco špatně na uchycení kol. To se sice nepotvrdilo, ale máte prasklou zadní nápravu, někdy se jí říká zadní osa, a to je docela jinačí věc.“

Maja pevně sevřela sluchátko. „Zadní osa?! Ta se snad dá svařit, ne?“

Vážně se zasmál. „To se teprve uvidí, ale radši na nic nespolehejte, protože je hodně poškozená. Předpokládám, že ji bude potřeba vyměnit.“

Maja se zhluboka nadechla. Neodvažovala se ani pomyslet, kolik by ji oprava mohla stát.

„Zastavím se, až vyzvednu kluka ze školky,“ řekla a všimla si, jak se jí ruka na stole roztřásla. Kde na to vezme? A jak se obejde bez auta, pokud...?

„Jestli se chcete zastavit, samozřejmě můžete. Zavíráme v pět,“ odtušil muž suše.

Dostat dítě do kombinézy zabere dost času, takže když s Maxem v golfáči konečně vyrazila, bylo už po zavírací době autoservisu a v Maje byla malá dušička. Proto se jí ulevilo, když na konci ulice uviděla otevřenou bránu a své auto, jak stojí napůl vyjeté z dílny a zabořené ve sněhu až po polklice.

Takže to stihla. „Moje auto!“ zaradoval se Max. Zbožňoval ho.

Jakmile minuli plot, uviděla zezadu zpod svého auta vyčuhovat nohy nějakého muže.

To je ale divné! Proč leží přímo ve sněhu na asfaltu, navíc v takové zimě? Víc už si pomyslet nestihla. První výbuch vyrazil všechna okna v domě a ta se vysypala ve spršce skla. Další exploze o vteřinu později způsobila tak silnou tlakovou vlnu, že jí vytrhla kočárek s Maxem z rukou a odhodila ji několik metrů dozadu.

Když vstala a uviděla, že se dílna před ní úplně sesula a její auto leží podvozkem vzhůru o pár metrů dál, všechno zachvátily plameny a všude se valil dým.

S divoce bušícím srdcem se otáčela na všechny strany.
„Maxííí,“ rozkřičela se a neslyšela vlastní hlas.

Pak došlo k dalšímu výbuchu.

2) Pondělí 30/11 2020 • Marcus

Není na něj zrovna pěkný pohled, pomyslel si vedoucí oddělení vražd Marcus Jacobsen, když našel svého statného komisaře rozvaleného za psacím stolem, jak spí s otevřenými ústy.

Opatrně ho dloubl do nohy na stole.

„Doufám, že tě neruším při něčem důležitém, Carle,“ ušklíbl se.

Rozespalý nebožák byl očividně příliš zpomalený, než aby na ironii zareagoval.

„Ech, to je otázka názoru, Marcusi,“ zazíval. „Jen jsem si potřeboval ověřit, jestli je vzdálenost stolu od mé židle tak akorát.“

Marcus přikývl. Rekonstrukce sklepa pod policejním ředitelstvím se kolegů z oddělení Q tvrdě dotýkala a on sám nebyl popravdě řečeno vůbec rád, že mu nejanarchičtější oddělení v zemi nastěhovali do takové blízkosti jeho nového útočiště, přímo do budovy Tegholmenu na stejnojmenném poloostrově v Sydhavnu, kde teď sídlilo kodaňské oddělení kriminální policie a vyšetřování. Kombinace nakvašeného výrazu Carla Mørcka a věčného hrdování Rose Knudsenové by dohnala k šílenství snad každého. Člověk by si vlastně občas přál, aby se Carl a spol. mohli přestěhovat zpátky do hlubin sklepení na policejním ředitelství, jenže to se jen tak nestane, jak Marcus dobře věděl. Právě v tomhle hrozném koronavirovém roce by přitom bylo pro všechny lepší, kdyby oddělení Q mohlo zůstat v suterénu starého ředitelství.

„Podívej se tady na tohle, Carle.“ Otevřel desky a ukázal na smuteční oznámení vytržené z novin. „Neříká ti to něco?“

Carl si promnul oči a začel se.

Maja Petersenová
11. listopadu 1960—11. listopadu 2020
V hlubokém zármutku

Rodina

Zvedl oči. „Hm, ta paní umřela v den svých šedesátých narozenin, ale jinak mi to neříká nic. Co s tím?“

Marcus se na něj vážně zahleděl. „To ti hned povím. Mně to totiž silně připomíná okamžik, kdy jsme se my dva viděli poprvé.“

„No prosím tebe, to je mi ale děsivá asociace. Říkáš poprvé? A kdy že to bylo?“

„V lednu 1988. Tys byl policejní asistent na služebně ve Store Kongensgade. Já jsem působil jako komisař kriminální policie na oddělení vražd.“

Carl si přitáhl nohy k sobě a trochu se na židli narovnal. „Jak to, že si to prosím tě pamatuješ? Vždyť jsi mě v roce 1988 ani neznal.“

„Pamatuju si to proto, že ty a tvůj kolega jste se jako první dostali k hořící autodílně. Právě vyletěla do vzduchu a já si vybavuju způsob, jakým ses ujal ženy napůl v bezvědomí, která při výbuchu přišla o dítě.“

Marcusův nejlepší vyšetřovatel chvíli tupě zíral před sebe. Pak zvedl noviny a zadíval se na oznámení. Nezrudly mu oči? Marcus si nebyl jistý.

„Maja Petersenová,“ pronesl pomalu. „To je ta Maja Petersenová?“

Marcus Jacobsen přikývl. „Ano, je. Před dvěma týdny mě a Terje Plouga zavolali do jejího bytu, to už v předsíni visela několik dní. Nebylo třeba dlouhého vyšetřování, než jsme došli k závěru, že si sama vzala život. Na zemi pod ní ležela fotka chlapečka, zřejmě ji svírala v dlani až do

okamžiku smrti.“ Zavrtěl hlavou. „Na stole v jídelně stál lehce zplsnivělý dort, úplně netknutý. A na něm byla světle modrou glazurou úhledně napsaná dvě jména: *Maja 60 let, Max 3 roky*. A nutno přiznat, že dort byl trochu netypicky ozdobený dvěma křížky místo svíček a dánských vlaječek. U každého jména byl jeden.“

„Dobrá.“ Carl odložil noviny a ztěžka se opřel na židli. „Smutná věc. Říkáš sebevražda, jsi si tím jistý?“

„Ano, jsem. Předevčirem ji pochovali, byl jsem se tam podívat. A až na kněze, moji maličkost a jednu starší ženu byla kaple úplně prázdná, takže smutnější už ten pohřeb ani být nemohl. S tou paní jsem si pak promluvil, byla to sestřenice zesnulé. Ukázalo se, že jménem rodiny podepsala smuteční oznámení právě ona.“

Carl se na něho zadumaně zahleděl. „A říkáš, žes tenkrát na místě toho výbuchu byl taky? Já si na tebe nevzpomínám. Vybavuju si sních a mráz a spoustu dalšího, ale tebe ne.“

Marcus pokrčil rameny. Stalo se to před více než třiceti lety, jak by si ho Carl mohl pamatovat?

„Požár byl extrémně silný a požární technici nemohli s jistotou prokázat, jak k němu a k těm explozím došlo,“ řekl Marcus. „Ale ukázalo se, že součástí autoservisu byla i neautorizovaná lakovna, takže v domě měli dostatek hořlavin nebo spíš víc než dost, aby to takhle špatně dopadlo. A na místo neštěstí jsem se tak brzo dostal v podstatě náhodou, protože jsem řešil něco jen o pár ulic dál.“

Carl si pro sebe přitakal. „Dobře si vzpomínám, že ten chlapeček byl mrtvý, toho jsem si všiml hned. Drobné tělíčko leželo přes obrubník, hlavou zabořené do sněhu, takového pohledu se člověk jen tak nezboví. Musel jsem jeho mámu stisknout silou, aby se k němu nedostala moc blízko a neviděla, jak strašně je zřízený.“

Zvedl oči k Jacobsenovi. „Proč jsi byl na pohřbu Maji Petersenové, Marcusi?“

„Proč?“ povzdechl si. „Prostě jsem ten případ nedokázal pustit z hlavy. Už tehdy jsem si myslel, že na něm něco pěkně smrdí a že něco není v pořádku.“ Poklepal na desky na stole. „Měl jsem pár dní na to, abych si ho znovu přečetl a promyslel.“

„A k čemu jsi došel? Že ta exploze nebyla nešťastná nehoda?“

„Tomu jsem asi nevěřil nikdy, ale na druhé stránce technické analýzy jsem narazil na jednu větu, které jsem si tehdy nevyšiml, vlastně jsem k tomu před třiceti lety ani neměl důvod.“

Vytáhl z desek jeden papír a přisunul ho Carlovi.

„Zatrhl jsem ji zvýrazňovačem.“

Carl Mørck se lokty opřel o madla kancelářské židle a naklonil se nad stůl. Několikrát si přečetl žlutě označenou větu, než se na Marcuse podíval s výrazem, který jeho očím dodával tmavší odstín.

„Sůl?!“ řekl jen a pak to zopakoval.

Marcus přikývl. „Vidím, že na tebe udělala stejně hluboký dojem jako na mě.“

„Sůl už jsme tady přece řešili. Kdy to jen bylo? Pomoz mi přece, ať mi to rychleji naskočí.“

„Nevím přesně, co to bylo za případ, ale něco se solí už tu bylo, že jo?“

„Jo, určitě.“

Detektiv přemýšlel, až se mu z hlavy kouřilo, ale oči vidně marně.

„Možná si vzpomene Rose nebo Asad,“ vypravil ze sebe Carl konečně.

Marcus zavrtěl hlavou. „Neřekl bych, protože k tomu muselo dojít před jejich nástupem. Ale možná Hardy?“

„Hardy je zase na léčení ve Švýcarsku, Marcusi.“

„Já vím, Carle, ale neslyšel jsi už o jednom takovém docela chytrém vynálezu? Říká se mu telefon.“

„Jo, jo, já mu zavolám, vážně.“ Zamračil se. „Pokud už jsi měl čas se nad tím trochu zamyslet, neprozradil bys mi teda, cos tehdy v Sydhavnu zažil, Marcusi?“

Marcus přikývl. Třeba se mu uleví.

Když se ozval druhý výbuch, tlaková vlna vyrazila v bytě poblíž autodílny, ve kterém právě dělali domovní prohlídku, všechna okna a skleněné střeby se zaryly hluboko do ostění a nábytku, vypravoval Marcus. Díkybohu se s kolegou nacházeli v ložnici obrácené do dvora, takže se jim nic nestalo, ale nájemník bytu, mizerný feťák, co přechovával zbraně těch nejhorších existencí z nechvalně proslulé čtvrti Vesterbro, se úplně sesypal a blábolil, jak ještě jako kluk zažil, když bouchla valbyjská plynárna.

Marcus šel po špičkách do kuchyně, z rozbitého okna na něj táhl chlad jako ze Sibíře a on si brzy všiml černých oblaků dýmu a plamenů, které se zvedaly přinejmenším do pětadvacetimetrové výšky nad střechy domů o několik ulic před ním.

Za dvě minuty zabočili Marcus a policejní asistent do ulice, kde už v bráně napříč parkoval hlídkový vůz s blikajícími světly. O několik metrů dál ve dvoře seděl mladý kolega a tiskl k sobě nějakou ženu. Kolem vládl zmatek, z hořících částí budovy a asfaltu se do vzduchu valila další oblaka černého kouře. Malé dítě vlevo od Marcuse bylo nepochybně na místě mrtvé, vzhledem k tomu, že drobné tělíčko leželo úplně bez hnutí, zabořené obličejem do sněhu.

Ze středu budovy teď plameny šlehalý nejméně čtyřicet metrů vysoko a strašlivé horko je málem porazilo. V tajícím

sněhu, který rychle zaplavoval většinu areálu, se válely kusy zdiva a autodílů, vrak malého Citroënu Dyane ležel podvoz-
kem vzhůru a několik aut určených na prodej, jež stála vlevo
podél zdi dvora, exploze stlačila k sobě jako vyřazená vozi-
dla na vrakovišti.

Úplně vepředu byla pod sutinami zasypaná dodávka
a za ní vykukoval pár holých, ožehklých nohou, představu-
jících v té chvíli jedinou známku života, který v budově
býval.

Trvalo několik hodin, než se hasičům podařilo dostat
požár pod kontrolu, ale Marcus zůstal na místě a sledoval
práci kolegů a požárních techniků.

Do půlnoci našli o něco dál v budově další čtyři těla,
která byla tak zuhelnatělá, že se dalo jen stěží rozeznat po-
hlaví. I když lebky všech čtyř osob nesly stopy podobných
poranění, nedalo se na místě určit, jestli je způsobila silná
exploze následovaná krupobitím projektilů z tun kovových
předmětů, které se v dílně nacházely.

Navzdory vysoké pravděpodobnosti a převládajícímu
názoru, že se jednalo o nešťastnou náhodu, Marcus v ná-
sledujících dnech rutinně prověřil řadu možných motivů,
aby zjistil, jestli někdo nezaložil požár úmyslně. Všechny
domněnky, že by mohlo jít o pojišťovací podvod, musel za-
vrhnout, protože servis nebyl vůbec pojištěný — i když to
předpisy vyžadovaly —, a kromě toho majitel autodílny při-
šel při výbuchu o život, takže co by úmyslným založením
požáru získal? Ani o spojitosti s gangy nemohla být zřejmě
řeč, protože nikdo ze zemřelých, které mezitím identifikova-
vali jako mechaniky, nebyl veden v policejní evidenci kvůli
kriminální minulosti.

Společně se šokovanou vdovou po majiteli prošel Mar-
cus těch několik málo informací z historie dílny.

„Neměl váš muž nebo kdokoliv z rodiny s někým dalším problematické vztahy?“ zeptal se. „Nějaké nesplacené půjčky? Spory? Nevyhrožovala mu konkurence?“

Ale manželka pokaždé zakroutila hlavou. Prostě to vůbec nemohla pochopit. Manžel byl šikovný řemeslník, tvrdila. Jen nebyl tak dobrý na papírování, ale u lidí, co se živí rukama, to přece bývá běžné.

Marcus musel uznat, že to rozhodně platilo v případě malého podniku jejího muže, který neměl účetního ani auditora. A veškerá korespondence, seznamy zákazníků a účetnictví shořely na prach, pokud tedy něco podobného vůbec kdy existovalo.

Žena věděla, že kdyby museli za uplynulé období odvádět daně, měli by s tím hodně práce, jenže dílna byla v provozu jen několik měsíců, takže i to by určitě nějak zvládli.

Když se o pár týdnů později vyklízel pozemek, policie stále neměla v ruce nic použitelného. Jen ten zřejmě bezvýznamný postřeh, který nějaký bystrý technik přesto zanesl do zprávy a který s ostatním nijak nesouvisel. Marcus si ho všiml teprve teď, po tolika letech, při posledním pročitání případu.

Stálo v něm:

„Několik metrů od vstupní brány, hned u drátěného plotu, ležela devět centimetrů vysoká hromádka soli.“

A pak ještě krátký dovětek, který měl vzbudit pozornost a nutit k zamyšlení:

„A byla to kuchyňská sůl, ne posypová,“ stálo tam.

3) Úterý 1/12 2020 • Carl

„V archivu měli kopii, Carle.“ Rose před něj mrskla dokumentaci k případu.

„Přečetli jsme si to s Gordonem dneska ráno. Stojí tam, že jste přijel na místo jako první.“

„Jo, očividně,“ přikývl a ukázal na Marcusův exemplář. „Tuhle zprávu s sebou Marcus tahal po všechny ty roky z jedné kanceláře do druhé. Je vám doufám jasné, co to znamená?“

„Ano, že mu nedá spát,“ odpověděl Gordon s neprůstřelnou logikou. „Takže by asi chtěl, abychom mu tu tíhu sejmuli z beder.“

Carl zvedl palec. „Bingo. A proto případ převezmeme, všechno ostatní odložíme a vyřešíme ho. Tak se věci mají.“

„Všechno ostatní odložíme? Není to trochu drastické řešení, Carle?“ zamumlala Rose. „Nemyslíte, že toho máme rozdělaného víc než dost?“

Carl pokrčil rameny. Možná, ale přece jen tu rozhoduje šéf mordparty a kromě toho se ten případ Carla dotýkal na hodně citlivém místě. Vzpomínka na chlapečka a jeho matku, která přišla o to nejdražší na světě, ho i po tolika letech hrozně bolela. Když zavřel oči a připomněl si to strašlivé neštěstí, netrvalo dlouho a ucítil stejně jasně, jako by to bylo včera, jak se matka třásla. Snad proto, že se sám stal otcem?

„Asi jste viděli, co Marcus zvýraznil na konci technické analýzy, tak vám nemusím vysvětlovat, jak vysokou má tahle část případu prioritu. A nejen kvůli Marcusovi, ale taky kvůli nám a oddělení Q.“

„Jako to s tou kuchyňskou solí?“ navrhl Gordon.

Carl přikývl. „Rose, ty jsi na oddělení Q od roku 2008, takže ti to něco říká, nebo ne?“

„Kuchyňská sůl?“ zavrtěla hlavou.

„Ne? No tak to koukej zjistit. Protože já VÍM, že jsme před pár lety odložili případ, ve kterém něco se solí bylo. Marcus si na něj taky pamatuje, jenže už to vážně bude pěkných pár let, když ho nedokážeme bez dalšího zkoumání zařadit nějak přesněji. Ale zkus se projednou ponořit do starších případů, třeba do těch z rozmezí mezi lety 2000 až 2005, pak možná něco najdeš.“

„Takže něco se solí?“ Netvářila se moc nadšeně.

„Jo, jak jsem říkal, matně si vzpomínám, že jsme jednou měli nějaký případ, ve kterém se poblíž místa činu našla hromádka soli.“

„No, to jste mě pověřil fakt skvělým úkolem, tisícere díky, pane Carle Mørcku z Vendsysselu. Když o tom tak přemýšlím, tak mě napadá, že u mého bratrance na statku v Ganløse leží taky pořádná hromada soli. Neměli bychom ho rovnou zatknout?“

Carl povytáhl obočí. Když je fúrie takhle rozjetá, chce to rychle zatáhnout brzdu.

„Díky za jedovatost, Xantipo. Jen si uvědom, co pro tebe Marcus udělal, Rose. Vrátil tě do práce, jsi díky němu zhruba ve stejné formě a máš stejnou postavu, jakou jsi měla před pěti lety, dostal tě zpátky na lepší místo, ať už to s sebou přineslo, co chtělo. Nemyslíš, že by si zasloužil, abys pro něj udělala všechno, co je v tvé moci, a on se toho případu mohl zbavit?“

Povzdechla si. „Fakt s váma byla větší sranda, když jste byl jen starej a protivnej, a ne svatouškovskej a starej a protivnej. Ale jo, jestli mě chcete trápit pročítáním starých případů, zatímco Asad bude řešit ty, co máme na stole, tak já se do toho dám.“

Otočila se dřív, než Carl stihl něco namítnout. Zatračeně.

Obrátil se na Gordona, který se tvářil, jako by měl převzít štafetu a dostat vynadáno.

„A TY, Gordone,“ řekl natolik důrazně, až v mladíkovi hrklo, „ty mi pomůžeš.“

Gordon svěsil ramena.

„Především najdeš vdovu po muži, co mu patřila ta dílna. A pak dohledáš tu starou paní, která byla nedávno na pohřbu, sestřenici Maji Petersenové. A až to budeš mít, tak mi obě dvě naženeš sem ke mně. A pronto, díky!“

Carlova nová kancelář v prvním patře byla jako dvanáct takových do tuctu, snadná na údržbu a se standardizovaným vybavením. Carl otevřel okno, rozložil si Marcusovu zprávu na parapet a pustil se do ní pěkně od začátku. Zabralo mu čtvrt krabičky cigaret, než ji přečetl. Byla neobyčejně podrobná, stejně jako všechny zprávy, které Marcus Jacobsen v době, kdy byl kriminálním komisařem, sepsal. Ale tahle ho podle Carlova bezprostředního dojmu zaměstnávala opravdu mimořádně, a to pravděpodobně proto, že se málem stal očitým svědkem celé události a že nikdy nedokázal zapomenout na zoufalý žal mladé matky.

Už na první stránce dal Marcus průchod své nespokojenosti s tím, že tehdejší šéf oddělení vražd nechal vyšetřování zastavit a klasifikoval případ jako nehodu.

Následující stránky, a bylo jich hodně, obsahovaly protokoly z Marcusových výslechů svědků, ale když si člověk nalil čistého vína, nebylo se ve většině z nich čeho chytit, jestli tedy vůbec v nějakém.

„Co jste viděl?“ a „Co mi k tomu řeknete?“ ptal se vždy Marcus vyslýchaných. „Nevíte, co by mohlo vést k tomu příšernému výbuchu?“ Ale nikdo ho na žádnou stopu nenechal. Ta mladá žena, která přišla o dítě, mu vysvětlila, proč šla

do dílny. Bylo to něco se zadní osou Citroënu Dyane, kterou jí měli vyměnit, protože byla... Pokaždé když se žena dostala k bodu, ve kterém se chystala popsat okamžik výbuchu, kdy se jí kočárek s tříletým synem vysmekl z rukou, zhroutil se.

Potom tam byly výpovědi vdov po mechanicích, kteří přišli o život, a celkem vzato nebylo ve zprávě nic, co by nasvědčovalo něčemu jinému, než že se jednalo o dílnu pilných mladíků odvádějících profesionální práci. Často zůstávali přesčas, ale výplaty chodily vždy v termínu a nebyly špatné, ba naopak, jak si pochvalovala jedna manželka.

A přesně to si Carl tučně podtrhl.

„Najít vdovy nebylo těžké, Carle. Manželka majitele servisu se sice znovu provdala a má jiné příjmení, ale díkybohu stále bydlí na stejné adrese.“

„Kdy přijde, Gordone?“

„Je tady. Čeká u Rose.“

Carl uznale pokýval hlavou. Pomalu si bude muset přiznat, že nejmladší z oddělení už není úplný zelenáč.

„A ta sestřenice, která zveřejnila smuteční oznámení v novinách, přijde za hodinu. Byla trochu nervózní a zmatečná, že s ní chcete mluvit, ale řekl jsem jí, že pravděpodobně nekoušete.“ Pobaveně se ušklíbl.

Pravděpodobně nekoušete?! Carl se neupřímně usmál. Trochu mlíka po bradě tomu jejich vrtákovi přece jen ještě teče.

Carl zavřel zprávu, aby vdova neviděla hrůzné fotografie těl z místa neštěstí.

Netušil, jak vdova po majiteli autodílny vypadala před více než třiceti lety, ale na šedesátnici působila nezvykle mladistvým dojmem. Ledacos v jejím obličejí asi není tak, jak

to pámbu stvořil, pomyslel si, když odložila roušku. Vlastně se pokusila o úsměv, ale nějak jí zatuhl ve tváři.

V prvních minutách si ji jen otukával, ale kdo se bojí, nesmí do lesa, řekl si a položil otázku, na kterou se jí zatím podle protokolu nikdo nezeptal. Byl to čistý výstřel do tmy.

„Vašemu manželovi procházelo v té době pod rukama docela hodně peněz, ale jaký to na vás vlastně mělo vliv?“

Zatímco se jedna jediná vráska na čele pokoušela dostat ke slovu, žena si zastrčila vlasy za ucho. „No tak, všechny účty jsme platili včas, tohle jste měl na mysli?“

„Ne, myslím všechno to navíc, k čemu jste přišli. Auto, myčku, nové oblečení... takové věci.“

Vypadala, že se jí dost ulevilo, když dostala nějaké konkrétní možnosti.

„Ale ano, Ove přece koupil chatu. Pořád ji mám. V Tisvilde.“

Carl hvízdal. „To byl na koupi chaty v Tisvilde docela určitě ten pravý čas. Dneska jsou přece chaty k nezaplacení.“

Zachichotala se, čímž naznačila, že je na to svým způsobem pyšná.

„Vzpomenete si, kolik jste za ni zaplatili? Koupili jste ji za hotové, nemám pravdu?“ zkusil štěstí.

Přikývla a zamyslela se. Svatá prostoto, tu není těžké rozmluvit.

„Něco přes sto tisíc, myslím.“ Potřásla hlavou, aby si potvrdila vlastní slova.

„Takže se dílně dařilo?“

Přikývla. „Ove taky pracoval opravdu hodně. Ostatně jako všichni.“

Zbytek jejich rozhovoru trval dvacet minut a zřejmě se viděli naposledy.

„Myslím, že se v tom podniku dělo víc než ve většině autoservisů,“ řekl Rose, když vdova odešla.

Neposlouchala ho. „Je vám jasné, co po mně chcete, Carle?“ Rose měla bohatý rejstřík grimas, ale zrovna tu, kterou právě nasadila, neměl rád. Nemluví tu snad právě někdo o protivných lidech?

„Případy z let 2000 až 2005 nejsou ještě digitalizované, takže se hrabu jak blbá v papírech. Nepočítejte, že mi neproplatíte přesčasy, jestli to mám udělat vcukuletu, z toho se jen tak nevykroutíte.“

Bla, bla, bla. Vlastně to je docela zábava.

„Stačí říct, jak dlouho ti to zabere, a můžeš pokračovat ve své naprosto fantastické práci.“

Nevyplázla jazyk?

4) Úterý 1/12 2020 • Carl

Carl otevřel složku a pečlivě si prohlédl hromadu fotografií mrtvol z autodílny. Nebyl o moc chytřejší ani ze zpráv z místa výbuchu a z patologie. Soudní lékař, který prováděl pitvu, o jednom zemřelém napsal:

„Vzhledem k tomu, že zesnulý byl nalezen pod ocelovým stolem, a proto na sobě neměl vážná zranění kromě toho v zátylku, můžeme dojít k závěru, že předmět, který ho zasáhl na hlavě, ho také usmrtil. Tento předmět pak možná bez poškození spadl na zem, jelikož jsme nenašli jeho úlomky na lebce. Podobné to bylo v případech několika zbývajících těl. Nápadné je, že zranění je ve třech případech téměř identické a poškodilo pouze zátylek, což by se pravděpodobně dalo připsat skutečnosti, že k výbuchu došlo v určité výšce a že všichni tři stáli blízko a byli otočení zády k místu výbuchu.“

Carl si kostrbaté vysvětlení přečetl několikrát a studoval přitom fotografie. I poslední dvě těla měla poranění na hlavě, ale v tomhle případě blíž spánku, navíc kromě nich byly na tělech stopy dalších četných ran. Jedna z obětí měla v trupu zabodaných tolik kovových úlomků, že připomínal prkno se zatlučenými hřebíky, tak těsně vedle sebe byly štěpiny zapíchnuté.

Pak zalistoval dál, ke snímkům z odklízecích prací, při kterých byly mrtvoly objeveny. Určitě žádná příjemná práce.

Když se dostal k fotodokumentaci stavu na dílenském dvoře, zaslechl v chodbě kroky, a tak zaklapl desky a čekal.

Vstoupila sestřenice zesnulé Maji, na kterou situace zjevně silně zapůsobila.

„Och, to je taková hrůza, že si Maja vzala život na svoje narozeniny. Vlastně mě pozvala, abych přišla, jenže já

musela návštěvu na poslední chvíli zrušit, no, nechce se mi na to ani myslet. Jsem zdravotní sestra, a jak je teď za covidu na denním pořádku, chyběla na oddělení pomocná ruka, tak jsem přece musela...“ Pevně stiskla rty a potřebovala chvilku, aby se sebrala. „Kdybych tam byla šla, tak by možná...“

Úpěnlivě se na Carla zahleděla, jako by si přála, aby ji ušetřil dalších otázek.

Carl zvažoval, jestli jí nemá vzít za ruku, ale při pohledu na roušku, která jí visela pod nosem, se vzpamatoval. „Nesmíte si nic vyčítat, není vaše vina, že k tomu došlo. Lidé, kteří chtějí spáchat sebevraždu, se obvykle postarají, aby neuplynulo moc času, než je najdou. Máme s tím zkušenosti. Ani po smrti by většina lidí neunesla, kdyby na ně byl příliš groteskní a strašlivý pohled. Takže Maja by to i tak udělala ještě předtím, než jste přišla, tím jsem si jistý. Jen byste ji našla o něco dřív.“

Přikývla. „No, taky jsem si to myslela, ale jsem ráda, že to říkáte. Nebylo snadné Maje rozumět nebo předvídat, co udělá. Ze smrti svého chlapečka se už nikdy úplně nevzpamatovala. Ano, zvládala to, v práci byla vlastně docela úspěšná, ale já jsem moc dobře věděla, jak ji život bolí, to nešlo přehlédnout.“

„Byly jste si blízké, jak jsem pochopil. To vy jste dala smuteční oznámení do novin.“

„Ano, jsem poslední, kdo k ní měl blízko. S kolegy z práce se ve skutečnosti nikdy moc nestýkala a ani se svým bývalým manželem, se kterým měla Maxe, nebyla v kontaktu. Vlastně se přestali vídat už před tím neštěstím a nikdy ji v jejím žalu nepodržel. I to na ní myslím zanechalo hluboké stopy.“

„Ale vy jste se s Majou vídala?“

Přikývla. „Ano, jenže za všechna ta léta jsme si o tom neštěstí nikdy pořádně nepromluvily. No, možná ze začátku, samozřejmě, tomu se tehdy nedalo vyhnout. Ale od té doby už ne, už nikdy tak otevřeně.“

Utřela si kapičku, která jí stékala z nosu. I v té situaci budila dojem silné osobnosti.

„Ach jo, trápilo ji toho tolik. Hlavně se proklínala, že si ten autoservis vůbec vybrala, aby ušetřila pár stovek. Taký se obviňovala, že si koupila tak mizerné auto. Vyčítala si, že v něm vůbec chtěla jezdit, když konečně přišla zima, a že se nemohla dočkat, až se dozví, kolik by jí stála nová zadní osa. To byste koukal, kolik výčitek svědomí jí ovlivňovalo život. Nedokázala mluvit o kombinézách, kočárcích, starých autech a spoustě dalších věcí, aniž se zhroutila v záchvatu pláče. Její kolegové museli být nesmírně tolerantní, když s ní v práci vydrželi, to tedy ano.“

„Z protokolu ohledání těla vyplývá, že chlapeček měl na jedné noze dlahu. Nevíte, co měl za potíže?“

„Jistě. Max se narodil s nefunkčním kolenním kloubem na levé noze, v prvních letech se musel podrobit několika operacím.“

„Ale mohl chodit?“

„Jakžtakž se chodit naučil, to ano, hlavně Majinou zásluhou. Proto od ní manžel odešel pár měsíců po porodu. Nedovedl žít s postiženým dítětem a manželkou, která nemyslí na nic jiného. Byl to prostě jeden z těch zbabělců, co opustí ženu, když jde v životě do tuhého, a začnou znovu po svém.“

Dala mu na sebe číslo do práce, aby jí mohl kdykoliv zavolat, kdyby měl nějaké další otázky, ale Carl tušil, že Majina sestřenice už do případu asi sotva vnese nějaké nové světlo.

Musel nechat mozek pracovat v rozporu se všemi teoriemi. Především se nabízelo tvrzení mladé Maji, že už před první explozí viděla vykukovat z otevřených vrat dílny něčí nohy. I když se možná spletla a dolní končetiny ve skutečnosti vyčuhovaly zpod podvozku dodávky a ne za jejím autem, rozhodl se, že výpovědi bude věřit. Vždyť tehdy tvrdila, že právě toho si zvlášt všimla, tak pročpak by to nemohla být pravda?

A pokud to bylo opravdu tak, proč tam ten chlap vůbec ležel? Je možné, že byl mrtvý už před výbuchem?

Carl si promýšlel scénář. Jestli ten muž už byl po smrti, okamžitě se nabízela možnost, že se za událostí skrývá nějaký zločin, což hned vyvolávalo spoustu dalších otázek.

Jak došlo k poraněním hlavy a temene? Pokoušel se muž v bráně z dílny uniknout? Proč se nikomu z nich nepodařilo zachránit? Protože už byli mrtví před výbuchy? Soudě podle půdorysu dílny se čtyři těla nacházela ve značné blízkosti vedle sebe v šatně uprostřed budovy, ale jak zabít celou partu, aniž by kdokoliv z mechaniků kladl odpor? Nebo se bránili? A co vyhodilo celou budovu do vzduchu? Podle některých hypotéz došlo k první explozi u cisterny se silným rozpouštědlem, ale bylo to vážně tak? A proč ležela venku před domem hromádka soli, nechal ji tam někdo úmyslně, nebo se tam jen kdosi zastavil s děravým pytlíkem? Ale proč by se někdo, propánakrále, procházel s děravým pytlíkem soli na tom Bohem zapomenutém místě? Na mnohé z těch otázek jistě nikdy nenajde odpověď, ale Carl už nyní chápal, proč Marcus nechtěl zastavit vyšetřování a proč případ nedokázal dostat z hlavy.

Pro Carla a všechny ostatní kolegy existovala jen jedna zásadní otázka, která se nabízí v případě, že se jedná o zločin: Jaký měl pachatel motiv?

Dílna Oveho Wildera očividně vydělávala kromobyčejně velkou hromadu peněz. Ale čím to hergot bylo? Že by drogy, praní špinavých peněz nebo nějaký druh podvodu?

Carl zavrtěl hlavou a ještě jednou si prohlédl fotografie ze spisu. Odehrálo se to před více než třiceti lety, tak jak s tím má vůbec pohnout?

„Dostal jste něco z těch ženských, co jsem vám sehnal?“ nedala Gordonovi zvědavost. „Bylo vám k něčemu, co vám řekly?“

Carl zakýval hlavou ze strany na stranu. „Mno. V každém případě jsem se dozvěděl víc o ženě, která přišla při tom... výbuchu o dítě,“ řekl a na konci věty zaváhal. Chtěl říct při tom neštěstí, ale nemohl.

„Jo! Člověku je z toho smutného osudu úplně úzko. Jen si představte, jak může něco takového zmařit celý život. Stačí možná jen jiskra... a bum!“ Gordon zavrtěl hlavou, ale pak se najednou při pohledu na svrchní fotografii v deskách zamračil. Přitáhl si ode zdi židli, aby se posadil. Jako ve zpomaleném záběru si sedal s očima přikovanými k ostrému snímku, který ležel na stole.

„To auto, co tam leží na střeše, je Majin Citroën Dyane, nemám pravdu?“

Carl přikývl. Stálo to i napsané u spodního okraje fotografie.

„Tuhle fotku jsme v okopírovaných deskách neměli!“ zařechel Gordon temným hlasem.

„Podívejme. A ty si myslíš, že je na tom snad něco zvláštního?“

„Máte v šuplíku lupu?“

Carl ji vyhrabal a podal mu ji.

Gordon opakovaně přejížděl zvětšovací sklem přes fotografii. „A sakra,“ řekl pak.

Přítáhl si desky k sobě a systematicky listoval stránkami, dokud nenašel, co hledal.

Pak si vybranou část několikrát přečetl, aby si byl úplně jistý, potom spis odložil, nevěřicně zavrtěl hlavou a přistrčil nalistovanou stránku Carlovi.

„Podívejte se sem, Carle. To je Marcusův výslech Maji měsíc po neštěstí,“ poklepal na text.

„Jo, ten jsem právě četl. Vedoucí dílny Ove Wilder jí oznámil, že se musí vyměnit zadní náprava, protože je...“

„Přesně tak. A podívejte se na tu fotku jejího auta na střeše. Co vidíte?“

Carl přejel lupou několikrát tam a zpátky.

„Vidím, že vyměnili zadní nápravu, přesně jak říkali. Nevypadá sice jako úplně nová, ale v každém případě není... Určitě použili rezervní díl, který měli na skladě.“

„OK, tak bych vám měl v tomhle ohledu zřejmě osvěžit paměť. Majitel autoservisu Maje zavolał pětadvacet minut před výbuchem a řekl jí, že budou muset vyměnit zadní nápravu.“

„Ano.“

„Promiňte, že to říkám, ale autům asi moc nerozumíte, když si myslíte, že by se zadní náprava dala vyměnit tak rychle.“

„Takže podle tebe už to udělali dávno předtím, než jí zavolali. A v čem je problém?“

„Ta osa není nová, podívejte se znovu sám, vypadá to jako původní díl. Takže jestli chcete vědět, co si myslím, tak ji vůbec měnit nemuseli.“

„Slyšel jsem, cos říkal,“ pronesl Carl a pohlédl na své cigarety. Proč si člověk prokristapána nemůže prostě zapálit, když by mu cigareta pomohla v přemýšlení?

Vzdychl a požíval se na Gordona. „Lhali jí a chtěli provést opravu, která nebyla nutná, to tím myslíš?“

„Přesně, nebo vůbec nic opravovat nechtěli, jen si za opravu chtěli nechat zaplatit. A je fuk, jestli udělali jedno nebo druhé, prostě chtěli tu ženskou naprosto cíleně obrát o spoustu peněz.“

Carl přikývl a ještě jednou se požíval na fotografii.

„Takže ty tvrdíš, že Autoservis Ove Wilder svoje zákazníky podváděl?“

„Jo, zatraceně. Je vám jasné, kolik člověku může takovým způsobem přibýt na kontě? Stačí mít dostatek zákazníků, a to si myslím, že měli, když vezmeme v potaz, jak lákali lidi na nízké ceny. Zaručeně na těch autech, která jim tam přijela, vždycky našli v nepořádku něco, co ve skutečnosti opravit nepotřebovalo a co si zákazníci při převzetí nezkontrolovali. Dovedete si to představit?“

Carl se zamračil. Možná by se měli snažit získat přehled o výdajích ostatních mechaniků.

Jestlipak jim rukama neprocházela velká hotovost a nekupovali si chaty a tak podobně?

5) Úterý 1/12 2020 • Oblast severně od Kodaně, kde bydlí bohatí lidé

Na stole vedle adventní svíčky, která ještě nedohořela k jedničce, ležely papíry s posledními dvěma kandidáty vybranými k likvidaci. Z obou obličejů na fotokopiích vyzařovalo sebeuspokojení a železná vůle. Z odpudivě sobeckého jednání v kariéře popsané v životopisech obou uchazečů se člověku obracel žaludek. Šlo o dva cynické a mocné muže, kteří by se nikdy neštítli využít jakýchkoliv prostředků, aby prosadili své zájmy, takže bylo jen otázkou, kdo z nich by měl přijít na řadu dřív.

Byla to těžká volba. První byl už několik let čekatelem, zatímco ten druhý se na seznamu objevil teprve v posledních měsících. Vzít tedy prostě toho, který by mohl napáchat největší škody? Nebo toho, kterého bude snadné připravit o život tam, kde je nejmenší riziko, že by se na jeho tělo přišlo? Po každé to bylo stejné dilema a bylo nutné brát ho opravdu vážně.

Fakt, že první kandidát žije sám, zcela jasně hovořil pro první možnost volby. Extroverti jako ten, který bydlí sám, často dělají nepředvídatelné věci. Neustále se vrhají do nových známostí, takže se jim společenský okruh průběžně mění a obrázek aktuálních osobních kontaktů se rozostřuje. Případné vyšetřování by se tak snadno mohlo rozběhnout mnoha různými směry současně, a tím by se policii práce protáhla a zavedla ji na scesti, což nikdy není k zahoení. Druhý kandidát byl podruhé ženatý, bydlel se svou bezmála nefunkční a trochu moc podnikavou rodinkou. Nebylo by tedy poněkud složitě s jistotou předvídat, kde se členové rodiny nacházejí nebo co dělají v okamžiku, kdy by mělo dojít k samotnému únosu? První kandidát pomalu dospěl do věku, kdy by se likvidaci mohla do cesty postavit přirozená smrt

dotyčného, a to bylo ve všech ohledech sotva žádoucí. Ale to by bylo, aby ještě pár let nevydržel, však působí zdravě a čile. V neprospěch druhého kandidáta naopak mluvil velmi aktuální a kontroverzní rozhovor, který poskytl novinám. Tak koho vybrat? Do únosu zbýval ještě týden, ale přípravy přece zaberou nějaký čas.

Do okna a na rozložené fotografie dopadlo silné světlo. Takže někdo vkročil na dlážděnou cestičku a mířil k hlavnímu vchodu.

Ozval se zvonek u dveří. Bylo dvacet minut před půlnocí, kdo to může být?

Fotokopie překryla zelená psací podložka a zásuvku opustil nůž na papír s oboustranným břitem, ostrým jako žiletka. Opatření podobného druhu jsou v takovou denní dobu už hodně let naprostou samozřejmostí.

Přicházející postava se zobrazovala na monitoru. Světlo nade dveřmi blikalo, takže osoba nebyla úplně zřetelná, ale byla tam jenom jedna a dotyčný stál zcela bez hnutí. Žádné trhavé pohyby, popocházení sem tam, a tak se hlavní dveře opatrně otevřely na škvírku, zatímco nůž bezpečně spočíval v ruce za zády.

Postava, která vstoupila do světla z předsíně, měla známou tvář.

„Ach, to jsi jen ty, Deboro, proč jsi nezavolala?“

„Vždyť víš, že když se jedná o nějakého vydědence, tak to nedělám.“

„O vydědence, říkáš? Ale Evu jsme vyloučili dávno. Nebudou to už dva měsíce?“

„Ano, koledovala si o to už dlouho.“

„Máme problémy?“

„Nejsem si jí úplně jistá, to je všechno. Člověk se leccos doslechne.“

„Snad plně chápe důsledky porušení mlčenlivosti.“

„Doufám, že ano.“

Vstoupila do dveří s klidným výrazem ve tváři, aby své tvrzení podtrhla.

„To je jediné dobře, Deboro. A co její náhradnice, jak to vypadá?“

„Ano, ta je poklad. Říkám jí Rút. Správné biblické jméno, podle mého názoru, ale jmenuje se Ragnhild. Ragnhild Bengtsenová.“

Ragnhild seděla na ošuntělé peřině, pod kterou byly kartonové krabice plné starých krámů, jak říkával její otec, a ten byl tvrdý jako kámen — slyšela v televizi, že takový člověk může být. Být tvrdý jako kámen neznačí nic dobrého, protože pak má tak tvrdé i srdce, říkal někdo, a když je srdce tvrdé jako kámen, tak by si člověk měl v určitých případech dát hodně dobrý pozor.

Ragnhild sedávala skoro pořád sama na peřině přehozené přes krabice v obývacím pokoji. Vlastně na jediném místě, kde se dalo sedět, protože pohovka a křeslo byly plné nechutných starých věcí a na podlaze být nechtěla, tam po ní lezla všemožná havěť, kterou se to všude jen hemžilo.

Když jí někdy uklouzlo něco ve smyslu, že takhle to ale u jejích kamarádů doma nevypadá, její matka se opravdu rozčílila, zacloumala s ní a z toho ji pak mohlo pořádně bolet za krkem nebo hlava. Takže si Ragnhild dávala pozor, a pokud mohla, hleděla si svého.

Máma s tátou se každý den hádali. Táta křičel, že máma je prase, a máma odpovídala ještě hlasitěji, že to on je taky, jen jiným způsobem.

Ragnhild tomu nerozuměla, ale mrzelo ji to.

Večer táta nikdy nebýval doma a máma byla v komoře za ložnicí a přenášela věci z místa na místo, tam a zpátky. Takové večery Ragnhild s radostí trávil před malou černobílou televizí, aniž rodiče přišli a zahnali ji pryč.

A Ragnhild v té televizi zbožňovala spoustu věcí. Vůbec jí nevadilo, že není barevná jako u všech jejích kamarádů, protože to byla Ragnhildina skoro vlastní televize. Ostatní děti neviděly to, na co se dívala ona. Dokumenty o divokých zvířatech a večerní pořady, kdy už bylo pozdě a jiné děti

musely do postele, zatímco Ragnhild vydržela vzhůru klidně i přes půlnoc, když dávali dobrý film.

Dobré filmy byly takové, ve kterých hrál muž stejně starý jako její táta, choval se hezky k hodným lidem a zmlátil ty, kteří hodní nebyli. Nejradši měla Johna Wayna. Dokázal se hezky ušklíbnout, uměl pěkně a pomalu chodit a měl velké ruce a revolvery, takže se ho ostatní báli. A když se ho přece jen nebáli, tak se měli na co těšit, protože pak dostali pořádnou nakládačku a John Wayne se zase jen ušklíbl, ještě jednou. John Wayne, Arnold Schwarzenegger a Sylvester Stallone, ti byli nejlepší, takže si jejich jména dlouho nacvičovala. A někdy o nich mluvila ve škole tak moc, až spolužáci nakonec nechtěli poslouchat. Jedna holka řekla, že si nemyslí, že by byli něco tak extra, jestli vůbec existují. A to bylo Ragnhild dost líto a zlobila se.

Někdy, když bylo venku teplo a v celém jejich domě to odporně páchlo, její táta nepřišel domů ani přes den. Pokud byl obzvláště rozčilený a přeskočilo mu, používal slova, která se učitelům ve škole nelíbila, a když Ragnhild některé z nich řekla, vyčítali jí to. Otec sprostě nadával i dceři do očí a někdy tak, že ji tím doopravdy hodně vyděsil. Minulé léto, to jí bylo šest let a krásně svítlo slunce, se jí udělala velká spousta pih a lidé se na ni usmívali, ale táta ne. Říkal, že je má proto, že je špatný člověk jako její máma, a ta špatnost se jen snaží prodrat kůží na povrch. Tak se jí je pokusil setřít hadrem, vzal ji přes stehna a mezi nohama a řekl, že jsou odtud, ale pihy nezmizely.

Také letos, i když neměla tolik pih, udělal totéž, jenže Ragnhild se to nelíbilo. Jenže když mu to řekla, bylo to ještě daleko horší.

Ragnhild chtěla kočku, protože pak by měla koho hladit a s kým si povídat, ale její máma se strašně rozčílila a roz-

křičela, že kočky smrdí chcankama a rybím žrádlem a že to nesnese. Ať se Ragnhild opováží nějakou přitáhnout domů.

Ragnhild to bylo jedno, protože celý dům stejně ošklivě páchl, takže když měla kočka u sousedů kořata, dali jí jedno hnědé mourovaté a nemusela ho vracet.

Jakmile táta uslyšel kotě mňoukat, zrudl jako krocán a kopl ho svou velkou botou. Ragnhild se rozbřečela a přitiskla si mládětko k sobě. Otce to ve vzteku nezastavilo, a tak místo zvířete zmlátil ji.

Uprostřed toho všeho vešla do obývacího pokoje matka a zaječela, že si dcera nic lepšího nezaslouží, když nechce poslouchat. Vtom dostala Ragnhild opravdu strach.

Protože to bylo v jejích sedmi letech poprvé, co se máma s tátou na něčem shodli. A také to bylo poprvé, kdy Ragnhild napadlo, že by jí bez nich možná bylo líp.

Byl to jeden z těch telefonátů, který Marcus během perného dne skutečně nepotřeboval, a hlas vrchního policejního komisaře z protidrogového oddělení Leifa Lassena alias Narkopsa také zněl dost odtažitě, když měl vyřídit, co se právě dozvěděl.

„Nemám k tomu zatím víc co říct, Marcusi, jen jsem tě chtěl včas varovat. Holandská policie, policie ve Slagelse a naše oddělení v Kodani sbírají materiál k obžalobě Carla Mørcka, možná Hardyho Henningsena a post mortem i zemřelého Ankeru Høyera, kteří jako organizovaná skupina obchodovali s kokainem ve velkém rozsahu až do Ankerovy smrti v roce 2007. Mluvím o případu, který jsme všichni po léta označovali za případ s nastřelovací pistolí na hřebíky. Velmi závažná záležitost. Je mi líto, Marcusi, máme poměrně přesnou představu, co Carl pro tebe a tvoje oddělení znamená.“

Marcus otevřel ústa a zhluboka se nadechl.

„Jsi tam, Marcusi?“

Polkl knedlík v krku a vydechl. „Zatracená práce, to teda fakt nerad slyším. Říkáš kokain? Opravdu se mi nechce věřit, že by Hardy s Carlem byli zapletení do něčeho takového. Na čem tví kolegové jako stavějí? Myslím, co s tím podle nich měli mít Hardy a Carl společného? Máte jasné důkazy? Protože to bych vám radil, vzhledem k tomu, že tu mluvíš o dvou vysoce vážených a uznávaných vyšetřovatelích.“

„Já vím. Je to vážné a zdá se, že v Carlově případě je toho dost na minimální trestní hranici šesti let natvrdo. Hardyho role je pořád nejasná, ale o vině Ankeru Høyera máme neprůstřelné důkazy. Kdyby byl ještě naživu, myslím, že by mu hrozilo přinejmenším dvanáct let!“

„Řekl jsi ‚zdá se‘, ale to teda u mě na oddělení nestačí, Leife. Přesto ti děkuju za varování, nechám si ho určitě pro sebe. Je od tebe opravdu hezké, že ses ozval. Takže počítám s tím, že mě budeš o dalším vývoji informovat.“

Marcus byl upřímně v šoku. Dalo se předpokládat, že Anker Høyer, Hardyho a Carlův kolega, by něco takového provedl. Samotný fakt, že v jeho těle při pitvě našli kokain, už o něčem svědčil. Ale Carl? Marcus tomu nemohl a nechtěl uvěřit, jenže znal Narkopsa. Když chytil stopu, vládu nad rozumem převzal čenich.

Vstal a vyšel na dlouhou chodbu. Nedokázal s těmi myšlenkami zůstat sedět sám v kanceláři.

„Ehm, Lis,“ obrátil se na všudypřítomnou sekretářku a spásnou duši oddělení. „Prokázala bys mi službu a dala dohromady všechno k takzvanému případu hřebíkovačky a pak mi to okopírovala? Nemusíš se honit, nespěchám.“

Když vyslovil „hřebíkovačka“, zašilhal směrem ke dvěma samostatným kancelářím oddělení Q. Na takové věci by si měl radši dávat pozor, protože lidé na tomhle poschodí jsou specialisté ve čtení v lidské tváři.

Dveře Carlovy kanceláře byly jako vždy pootevřené, zatímco ty ke Gordonovi, Asadovi a Rose byly jako obvykle dokořán. Uvnitř seděl jen Gordon, pokud Marcus dobře viděl, přilepený na svém místě se sluchátky na uších a s poznámkovým blokem po ruce.

Že by se usmíval?

Na konci chodby se ozvaly energické kroky, a jelikož na oddělení byla jenom jedna osoba, která dovedla podat takový výkon, Marcus počkal.

„Ahoj, Asade, nezaskočil bys ke mně na chvílku, prosím?“ řekl, když k němu kolega přidusal.

Černé kudrnaté vlasy mu pomalu prokvétaly šedinami, ale po těch posledních dvou těžkých letech nebylo divu. I proto si ho Marcus k sobě zavolal ještě předtím, než zmizí v neuvěřitelném a uzavřeném světě oddělení Q.

„Byl jsi venku služebně?“

Jakmile se posadili v kanceláři, Asad přikývl a zívł. „Ano, promiňte, ale od sedmi jsem obcházel jeden dům za druhým.“

„Ten starý případ v Hedehusenu, dovedu si to představit.“

Asad opět zívł. „Jo. Bohužel se obávám, že se pro tuhle chvíli neheme z místa, Marcusi. Ten případ je prostě moc starý.“

Marcus se zamračil. Když něco takového řekne Asad, nedá se moc doufat v nějaký průlom, jenže to zcela odporovalo Marcusovu přesvědčení a tomu, co se v mládí naučil. Žádná vražda nesmí nikdy upadnout v zapomnění, a tahle podle něj už vůbec ne.

Soucitně se podíval na Asada. „Jak to vypadá u vás doma, jde to?“

Asad se pokusil o úsměv. „Však víte, když mají v zoologické zahradě porazit velblouda, natáhne si flekatou kůži a schová se mezi žirafy.“

Marcus se ušklíbl, ale pochopil. Vážně se Asad cítí takhle?

„Ale tvoje žena to zvládá dobře.“

„Jo, Marwa je na tom ze všech nejlíp, ale není se co divit. Případá si v Dánsku jako doma a je moc vděčná, že je zpátky. Nella to taky docela zvládá, celou dobu byla s matkou a měla se ty dlouhé roky v Iráku o koho opřít, navíc vždycky mluvila s Marwou dánsky. Ale z toho znásilňování a z toho, jak zabíjeli její a Roniiny čerstvě narozené děti a tolik let jim

vyhrožovali smrtí, z toho se nikdy nedostanou.“ Na chvilku se odmlčel, aby přemohl slzy v hnědých očích. „Dělám, co můžu, ale bude trvat hrozně dlouho, než budou moct v noci zase klidně spát. Pro Roniu je to ještě těžší. Ten čas v Iráku a Sýrii ji zlomil a úplně změnil. I když s ní roky nakládali naprosto odporným způsobem, ještě pořád mluví většinou arabsky a bohužel se zdá, že čím déle tu bydlíme, tím víc se zatvrzuje. V každém případě se necítí být Dánkou tak jako moje žena se starší dcerou.“

„To je mi líto, Asade. Možná jde o stockholmský syndrom. Ronia se přimkla ke svým trýznitelům, to se kupodivu stává velmi často. Ale pořád se jí snad dostává psychologické podpory a pomoci, nebo ne?“

„To nám všem, jistě, už přes rok. V tomhle ohledu je Dánsko neuvěřitelné. Moje rodina má větší štěstí než většina z těch, co prožili něco podobného.“

Marcus přikývl. „A tvůj syn?“

„No, díky, že se ptáte, ale s ním se to má jinak. Zprvč je problém v tom, že Alfi se narodil v Iráku, a proto nemá dánské občanství. Jsme šťastní, že smí bydlet s námi, zatímco se projednává jeho žádost o azyl. Jenže co si počneme, když budou chtít, aby odjel zpátky do Iráku? Měli bychom se tam přestěhovat všichni?“

Marcus znal zkostnatělost dánské byrokracie, ale zavrtěl hlavou. „My se tu bez tebe neobejdeme, Asade, když tak se do toho vložím a nějak to zastavíme.“

Asad se opatrně pousmál. Takovou moc jistě nikdo nemá, říkal svým úsměvem. A bohužel měl asi pravdu.

„Kdyby k tomu došlo, úplně by nás to zničilo. Navíc Alfi ty testy a zkoušky nemá nejmenší šanci složit. Vlastně ani nevíme, proč je tak zaostalý. Marwa tvrdí, že porod proběhl normálně. Ale doktoři ho pořád ještě zkoumají a podrobně

sledují. I když už je z něj mladík a brzy mu bude devatenáct, projevuje se jako malý kluk.“

„No, asi není divu, Asade. Vždyť vyrůstal ve velice primitivních podmínkách a izolovaný od skutečného světa.“

„Upřímně řečeno nevím, jak vyrůstal.“ Zahledl se na desku stolu, koutky očí zalité slzami, pak se opět narovnal. „Vztah mezi ním a jeho únoscem Ghálíbem, ať ta svině shnije v pekle, se ze všeho nejvíc podobal vztahu páníčka a jeho psíka. Alfího určitě celé roky drželi odděleně, bez dostatečných podnětů, takže jsme s Marwou bohužel dospěli k tomu, že pravděpodobně nebude úplně v pořádku, i když se ho snažíme všemožně podporovat. Než přišel do Dánska, nikdy nedržel v ruce mobil, iPad, nezkusil počítač, streamování, no vlastně žádnou formu elektroniky, takže jsme ho museli naučit mačkat tlačítka a sledovat obrazovku. Když se poprvé díval v televizi na fotbal, křičel, jako by seděl přímo na stadionu. Už je to lepší, celý den prosedí u počítače a hraje hry, dívá se na televizi a všechno do sebe nasává. Posledně jsme ho slyšeli, jak se pokouší vyslovit několik slov, takže se přece jen něco učí. Jenže to, že musíme sedět zavření s Marwou a těmi třemi mladými v bytě kvůli covidu, navíc tak dlouho, no, bůhvíkolikátý měsíc už to bude, to je...“ Povzdechl si. Pokračovat nemusel.

Asad se podíval na Marcuse. „Jak jsem říkal, Marcusi, nemůžu vám dost poděkovat, že jste mně a mé rodině dal takovou volnost. Těch šest měsíců, které jsem mohl být doma s rodinou po tom, co se stalo v Berlíně, nám podle mě zachránilo život. Řekněte si, kdybych vám to mohl nějak oplatit. Jakkoliv, stačí lusknout a jsem vám k dispozici. Kdybychom vám třeba měli posekat trávník, tak to uděláme. Prostě cokoliv.“ Marcus viděl, že se Asad snaží lusknout, ale nic nezaslechl. Honem odmítavě zamával rukama a zasmál se.

„Nech toho, Asade, dej pokoj, vždyť já ani žádný tráv-
ník nemám.“

„Aha. Ale kdyby vám ztvrdlo břicho, udělám vám hrnek
pravé irácké kávy a uvidíte ten tanec.“

Marcus se tomu musel zasmát. Díkybohu že ho pořád
mají.

„Děkuju, Asade, myslím, že se mám na co těšit. Ale když
už jsme u těch službiček, tak bys mohl zajít za Carlem a po-
vědět mu, že odtěd budeš pomáhat s vyřešením nového pří-
padu, na kterém pracují. Docela nedávno jsem zjistil, že je
pro mě mnohem důležitější, než jsem si myslel.“

Asad přikývl. A pak odešel.

Marcus zůstal chvíli sedět a přemýšlel. Jestli se Narko-
povo varování nějakým způsobem potvrdí, tak narazí na
setsakramentský odpor. Carl Mørck je sice neproniknutelný
chlap a naprosto jistě se s ním při té přestřelce na Amageru,
kde zabili Ankera, něco stalo, ale dělat z nejlepšího vyšetřo-
vatele, zakladatele celého oddělení, který se svým skvělým
týmem vyřešil neuvěřitelné množství případů, překupníka
drog, to prostě Marcus nedokáže jen tak překousnout.

„Měl byste otevřít okno a trochu si tu vyvětrat, Carle, než se sem přičene Rose,“ poznamenal Asad. Carl se na něj unaveně podíval a trochu zamával rukou. To musí stačit.

„Nasadil jsem Gordona, aby obvolal vdovy po mechanících a vyptal se, jestli jejich manželé neměli před smrtí větší finanční výdaje. Požádal jsem ho, aby jim řekl, že můžou kápnout božskou, protože jestli došlo k něčemu nezákonnému, je to promlčené. Že se jich ptáme jen proto, abychom odkryli možné zákulisní důvody, proč dílna vyletěla do vzduchu a jejich mužští přišli o život.“

Asad zavrtěl hlavou. „Copak tyhle informace nemáme, Carle?“

„Ne. Během tehdejšího vyšetřování se intenzivně pátralo po motivu vražd, pokud to tedy byly vraždy. Zjišťovalo se, jestli by třeba nemohly mít nějakou spojitost s gangy nebo být nějak napojené na prostředí drog, popřípadě nějak souviset s podvody ohledně čísel motoru nebo s prodejem kradených aut do východní Evropy. Ale všechno skončilo ve slepé uličce. Podnik byl v provozu jen šest sedm měsíců a kromě prvních dvou kontrolních hlášení DPH, která vykazovala poměrně velký schodek, není o výdělku nic známo, protože autodílna nestihla odevzdat vyúčtování finančnímu úřadu. A jelikož všechno shořelo, počítače, kartotéka zákazníků, objednávky, všechny záznamy o nákupu náhradních dílů a tak podobně, nebylo ani tady na čem stavět. Někteří lidé z ředitelství se nejvíc klonili k názoru, že cílem útoku — pokud tedy nešlo o neštěstí — mohlo být něco docela jiného, ovšem stala se chyba. Dál se ale nedostali.“

Asad se podrblal ve strništi. „Gordon prý ráno zjistil, že švindlovali s opravami, tak asi nebyli bez úhon?“

„Bez úhony, Asade. Říká se být bez úhony.“

„No. Ale záleží snad na tom, jak moc podváděli, ne?“

„Ale jo, to by se snad při troše dobré vůle dalo říct.“ Carl se usmál. Kdyby dánštině scházela nějaký způsob vyjádření, Asad byl vždy připraven nějaký dodat. „Jenže když autodílna podváděla zákazníky, aby platili za opravy, které mechanici nedělali nebo které byly zbytečné, tak mohli provádět daleko horší věci,“ řekl Carl. „Nic tě nenapadá?“

„Ptali jsme se vdovy, jestli taky kupovali a prodávali auta?“

„Víme, že ano. Několikrát měli reklamu v inzertních novinách a místních plátcích.“

„Kradená auta, kterým přerazí číslo rámu, přelakují je a prodají dál, zaručeně můžou způsobit opravdu ošklivý poprask. Například lidi z východní Evropy se hrozně snadno namíchnou, když je někdo podrazí. Třeba jim přetočí tachometr, dají jim falešnou servisní knížku nebo něco podobného. Použili výbušniny?“

„Ne.“

„Proč se ten případ Marcuse vlastně tak dotýká, nevíte, Carle?“

Carl uhnul očima. Věděl to až moc dobře, jenže o Marcusovi nemusí prozrazovat všechno.

„Zřejmě jde o kombinaci více věcí. Toho mrtvého chlapčka, jeho matky, která si vzala život, a všech nezodpovězených otázek, co po nich zbyly.“

„Jestli chcete něco vědět, tak já si myslím, že Marcus mámě toho mrtvého dítěte slíbil, že najde ty, co výbuch zavinili.“

Carl přikývl. Velmi pravděpodobně! Nebylo by to poprvé, kdy policista musel od takového slibu upustit. V podobných případech by člověk rád slíbil cokoli, jen kdyby to aspoň

trochu pomohlo. Jenže nesplněný slib ze sebe člověk, jak známo, nikdy nesetřese.

„Měl jste pravdu, Carle,“ ozvalo se hlasitě z chodby. Nemůže ten kluk aspoň počkat, než dojde do kanceláře, aby měli pokoj od všech ostatních čmucharů, kteří na patře špicují uši?

Po Gordonových mléčně bílých dětských tvářích se rozlil rozkošný ruměnec. Byl z toho úplně na větvi.

„Jo, slyšel jste dobře. Všichni mechanici investovali v době před neštěstím do poměrně hodně věcí, a to dost velkých věcí. Tím malým podnikem vážně protéklo strašně moc peněz.“

„Dobře, Gordone. Do čeho například investovali?“

„Do aut, elektroniky, cestování. A nejlepší je, že vdovy tvrdí, že to vždycky bylo za hotové.“

„Načerno vydělané peníze,“ zamumlal Asad.

„Bodejt. A všichni mechanici se znali už z učňáku a společně to byli pěkní vejlupci. Vykukové jeden jak druhý, řekla mi jedna manželka a bylo jí to jedno, protože od chlapa stejně odešla předtím, než umřel. Má dost prořízlou pusku a tvrdí, že jestli dostali možnost v dílně něco vyvádět, tak se určitě nežinýrovali. Ta auta, která prodávali, byla navoňená bída. V každém případě věděla, že byli v jednom kuse na dražbách a za hubičku kupovali herky, na které nikdo nechtěl přihazovat. Předpokládala, že prodávali asi tak čtyři pět kusů těchhle načančaných vraků týdně.“

„Pro smilování boží, to je přes sto aut za tak krátkou dobu, co dílna fungovala. Věděla taky, komu je prodávali?“

„Prý každému, kdo byl ochotný si ten šrot koupit. Hlavně přistěhovalcům.“

„Neslyšela o nějakém vyhrožování, reklamacích nebo o něčem podobném?“

„Říkala, že nikdy nemluvili o tom, jak se jim vede, a když se manželka zeptala, vždycky ji odbyl, ať drží hubu a do něčeho se nemíchá.“

„A policii nic neřekla?“

„Už s ním nebyla, v té době žila tři měsíce na španělském Costa del Sol s nějakým švédským restaurátérem. O neštěstí se doslechla, teprve když se vrátila domů, takže ne, neřekla. S policií nemluvila.“

„Nezmínila se o nějakých dalších špinavostech, které prováděli?“

Červené skvrny na Gordonových tvářích vystoupily ještě výrazněji. Pak přišlo vrcholné číslo, které si schovával až nakonec.

„Vyprávěla mi, jak slyšela od manželky jednoho mechanika, že v dílně falšovali účty za opravy, a to jako na běžícím pásu. Takže jsem měl pravdu, Carle. Na každou opravu si přiřazili nejmíň tisícovku za podchycení takzvaných velmi závažných závad, které na autech našli.“ Jak tam tak stál a přešlapoval, div nepukl pýchou.

„Dobře, Gordone. Tak se nám tu pomalu rýsuje obraz pomstychtivých zákazníků. Počkáme ještě na Rose, jestli nenajde nějaké případy, ve kterých by byla poblíž místa činu nalezena hromádka soli.“

„Hromádka soli?“ podíval se na něj Asad udiveně.

Carl mu přistrčil desky s případem. „Vítej v klubu, Asade. Musíš si to přečíst sám. Protože dneska vyzvedávám Lucii v jeslích já.“

Málem ho zahřálo u srdce.

Pokud šlo o Carla, navzdory koronavirové pandemii prožíval nejšťastnější období svého života. Všechno klapalo. Měli s Monou nejroztomilejší holčičku na světě, žili spolu a vzali se.

Ludwig bydlel v posledních mnoha týdnech na střídačku u kamaráda, byl u něho i teď a plánoval u něj zůstat až do Štědrého dne. Pro případy, kdy jim vyzvedávání Lucie nevycházelo — poté co Mona začala zase pracovat —, měli k ruce dívku z vedlejšího bytu, která si ráda přivydělala. Jediné skvrny na slunci představovala skutečnost, že je Monina nejstarší dcera po narození Lucie dočista a nadobro vytěsnila ze svého života a že Asada v práci naprosto jasně poznamenaly nové rodinné poměry. Carl několikrát zahlédl toho jinak robustního a silného chlapa se slzami v očích, když si myslel, že ho nikdo nevidí.

„Přidělili mi na ten případ Asada,“ řekl Carl Moně u večerní kávy. „Byl u tebe minulý týden na sezení, jak mu je?“

Zavrtěla hlavou a soustředila se na dceru, aby jí dostala do pusinky lžičku pyré.

„No jo, já vím. Psychologové musejí zachovávat mlčenlivost, ale zeptám se jinak. Pletu se, když si myslím, že by zvládl normální vyšetřování? Počítám, že tohle bude komplikované, protože oba s Marcusem tušíme, že ten výbuch by mohl mít souvislost s dalšími neobjasněnými případy, takže budu muset rozdělit práci. Asad už si nevystačí jen s tím, že bude obcházet domy a plnit rutinní úkoly, když máme na stole takový případ.“

Pořád se jen usmívala, jako by měla špunty v uších a nedovedla udržet myšlenku déle než k další plné lžičce rozmačkaného banánu.

Carl vzdychl. „Mono, musím vědět, jestli mu nemůžu ublížit, když od něj budu čekat moc.“

Podívala se na něj. „Však ty to poznáš, Carle, nemyslíš?“